Uniwersytet Gdański

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Historia sztuki starożytnej I - wykład , PG_00203536		
Kierunek studiów	Historia sztuki (O)		
Data rozpoczęcia studiów	październik 2026 r.	Rok akademicki realizacji przedmiotu	2026/2027
Poziom kształcenia	I stopnia - licencjackie	Grupa zajęć	Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów Grupa zajęć powiązanych z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauki związanej z kierunkiem - profil ogólnoakademicki
Forma studiów	stacjonarne	Sposób realizacji	na uczelni
Rok studiów	1	Język wykładowy	polski
Semestr studiów	1	Liczba punktów ECTS	3.0
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Forma zaliczenia	zaliczenie
Jednostka prowadząca	Rektor -> Wydział Historyczny -> Instytut Historii Sztuki -> Zakład Teorii Sztuki		
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot	dr Dorota Sakowicz	
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu	dr Dorota Sakowicz	

Formy zajęć

Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
Liczba godzin zajęć	30.0	0.0	0.0	0.0	0.0	30

W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0

Aktywność studenta i liczba godzin pracy

Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów	Udział w konsultacjach	Praca własna studenta	RAZEM
Liczba godzin pracy studenta	30	2.0	43.0	75

Cel przedmiotu

Celem wykładu jest przedstawienie podstawowych zjawisk artystycznych i kulturowych szeroko rozumianej starożytności oraz zapoznanie studentów z najważniejszymi dokonaniami w zakresie architektury, rzeźby, malarstwa i rzemiosła artystycznego kultur prehistorycznych oraz historycznych kultur starożytnych basenu Morza Śródziemnego. Ponadto kształcenie umiejętności samodzielnej analizy i oceny prezentowanych zjawisk.

Efekty uczenia się przedmiotu

Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
[HISTSZL3_W03] Ma uporządkowaną, zaawansowaną wiedzę o dziejach sztuki polskiej i powszechnej od starożytności po czasy współczesne	Ma zaawansowaną, uporządkowaną wiedzę szczegółową o specyfice kultury i sztuki starożytnej	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny
[HISTSZL3_U06] Definiuje, objaśnia i stosuje poprawnie w mowie i w piśmie podstawowe terminy i pojęcia właściwe dla nauk o sztuce i nauk pokrewnych w pracy nad wybranymi tematami oraz epokami	Definiuje, objaśnia i stosuje poprawnie w mowie i w piśmie podstawowe terminy i pojęcia właściwe dla sztuki antycznej oraz wiedzy o kulturze starożytnej i wczesnochrześcijańskiej	[SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
[HISTSZL3_W04] Ma zaawansowaną, uporządkowaną wiedzę szczegółową o specyfice kultury i sztuki poszczególnych epok	Ma uporządkowaną wiedzę szczegółową z zakresu historii sztuki starożytnej	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny

Treści przedmiotu	Wykład składa się z czterech szerokich bloków tematycznych, poświęconych sztuce starożytnego Bliskiego Wschodu, Egiptu, Grecji i Rzymu, uzupełnionych trzema pomniejszymi, traktującymi o kulturze i sztuce prahistorycznej, świata egejskiego epoki brązu oraz Etrurii. Ze względu na obszerny zakres materiału, kluczowe dzieła sztuki (architektury, rzeźby, malarstwa i rzemiosła artystycznego) są prezentowane w układzie chronologicznym. Oprócz prezentacji zasadniczej problematyki oraz najważniejszych z punktu widzenia współczesnej historii sztuki zabytków, szczególny nacisk położony jest na procesy i dzieła mające największe znaczenie dla rozwoju sztuki późnoantycznej. Wykłady poza podstawową faktografią dotyczącą podejmowanych zagadnień, mają uświadomić trwałość tradycji antycznych w sztuce okresów późniejszych w aspekcie nawiązań formalnych, ikonograficznych bądź ideowych.
Wymagania wstępne i dodatkowe	Znajomość podstawowej terminologii z zakresu historii sztuki w zakresie maturalnym.

Sposoby i kryteria oceniania osiąganych efektów uczenia się

Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
Kolokwium	51.0%	80.0%
Obecność	75.0%	20.0%

Zalecana lista lektur

Podstawowa lista lektur

1. Antoni Mierzejewski, Sztuka Starożytnego Wschodu, Warszawa 1983
2. Krystyna Gawlikowska, Sztuka Mezopotamii, Warszawa 1975
3. Jadwiga Lipińska, Sztuka egipska, Warszawa 2008
4. Bogdan Rutkowski, Sztuka egejska, Warszawa 1973
5. Maria Ludwika Bernhard, Sztuka grecka, Warszawa 1981
6. Ewdoksia Papuci-Władyka, Sztuka starożytnej Grecji, Warszawa 2001
7. Witold Dobrowolski, Sztuka Etrusków, Warszawa 1971
8. Gilbert-Charles Picard, Sztuka rzymska, Warszawa 1975
9. Anna Sadurska, Archeologia starożytnego Rzymu, t.1-2, Warszawa 1975-1980
10. Elżbieta Jastrzębowska, Sztuka wczesnochrześcijańska, Warszawa 2008
11. Henri Stern, Sztuka bizantyńska (oryg. L`art. byzantin. Paris 1966), tł. T. Mroczko, Warszawa 1975
12. Jerzy Gąssowski, Prahistoria sztuki, Warszawa 2008
13. Historia sztuki świata, tom 1 i 2, Warszawa 1999
14. Sztuka świata, wyd. Arkady, tomy 1, 2, 3 Warszawa

	Uzupełniająca lista lektur	1. Michael Roaf, Wielkie kultury świata. Mezopotamia, 1998 2. Marian Bielicki, Zapomniany Świat Sumerów, Warszawa 1973 3. Joachim Śliwa, Sztuka i archeologia starożytnego Wschodu, Warszawa-Kraków 1997 4. Michał Gawlikowski, Sztuka Syrii, Warszawa 1976 5. Hermann A. Schlögl, Starożytny Egipt: Dzieje i kultura od czasów najdawniejszych do Kleopatry, Warszawa 2012 6. Nicolas Grimal, Dzieje starożytnego Egiptu, przeł. A. Łukasiewicz, Warszawa 2004 7. Jadwiga Lipińska, W cieniu piramid, Warszawa 2003 8. Karol Myśliwiec, Święte znaki Egiptu, Warszawa 2001 9. Ludwika Press, Kultura Wysp Cykladzkich w epoce brązu, Warszawa 1986 10. Maria Ludwika Bernhard, Greckie malarstwo wazowe, Wrocław 1966 11. Maria Ludwika Bernhard, Historia starożytnej sztuki greckiej, t. I, Sztuka Grecka, archaiczna, Warszawa 1989 12. Maria Ludwika Bernhard, Historia starożytnej sztuki greckiej, t. II, Sztuka Grecka, V w. p.n.e., Warszawa 1991 13. Maria Ludwika Bernhard, Historia starożytnej sztuki greckiej, t. III, Sztuka Grecka, IV w. p.n.e., Warszawa 1992 14. Maria Ludwika Bernhard, Historia starożytnej sztuki greckiej, t. IV, Sztuka hellenistyczna, Warszawa 1993 15. John Boardman, Sztuka grecka, Toruń Wrocław 1999 16. Stefan Parnicki-Pudełko, Architektura starożytnej Grecji, Warszawa 1985 17. Tomasz Wujewski, Symbolika architektury greckiej, Poznań 1995 18. Witold Dobrowolski, Malarstwo etruskie, Warszawa 1979 19. Witold Dobrowolski, Sztuka Etrusków, Warszawa 1971 20. Elżbieta Makowiecka, Sztuka Rzymu. Od Augusta do Konstantyna, Warszawa 2010 21. Witruwiusz, O architekturze ksiąg dziesięć, tł. K. Kumaniecki, Warszawa 1956 22. Maria Nowicka, Z dziejów malarstwa greckiego i rzymskiego, Warszawa 1988 23. Kazimierz Kumaniecki, Historia kultury starożytnej Grecji i Rzymu, Warszawa 1987 24. Lidia Winniczuk, Ludzie, zwyczaje i obyczaje starożytnej Grecji i Rzymu, Warszawa 1983 25. Barbara Filarska, Początki architektury chrześcijańskiej, Lublin 1983 26. Barbara Filarska, Początki sztuki chrześcijańskiej, Lublin 1986 27. Ranuccio Bianchi-Bandinelli, Archeologia klasyczna jako historia sztuki, tł. W. Dobrowolski, Warszawa 1988
	Adresy eZasobów	
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania	• Sztuka prahistoryczna: malarstwo jaskiniowe • Sztuka starożytnego Bliskiego Wschodu: sumeryjska, akadyjska, okresu renesansu sumeryjskiego, okresu starobabilońskiego i kasyckiego, sztuka asyryjska, sztuka okresu nowobabilońskiego, sztuka Persów • Sztuka starożytnego Egiptu: okresu predynastycznego, Starego Państwa (III, IV i VI dynastia), okresu Średniego Państwa (XI i XII dynastia), okresu Nowego Państwa (XVIII i XIX dynastia), okresu ptolemejskiego i rzymskiego • Sztuka świata egejskiego epoki brązu: kultury cykladzkiej, kultury minojskiej i mykeńskiej • Sztuka starożytnej Grecji: sztuka archaiczna, epoki klasycznej, okresu hellenistycznego • Sztuka Etrusków: malarstwo • Sztuka starożytnego Rzymu: okresu republiki, Cesarstwa Rzymskiego od I do IV wieku n.e., sztuka wczesnochrześcijańska	
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy	

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.